Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru

Local Democracy and Boundary Commission For Wales

Chwefror 2021

Cyrnodeb

Adroddiad Llawn a Mapiau:

https://cffdl.llyw.cymru/

@LDBCW

Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg

Crynodeb o'r Argymhellion Terfynol

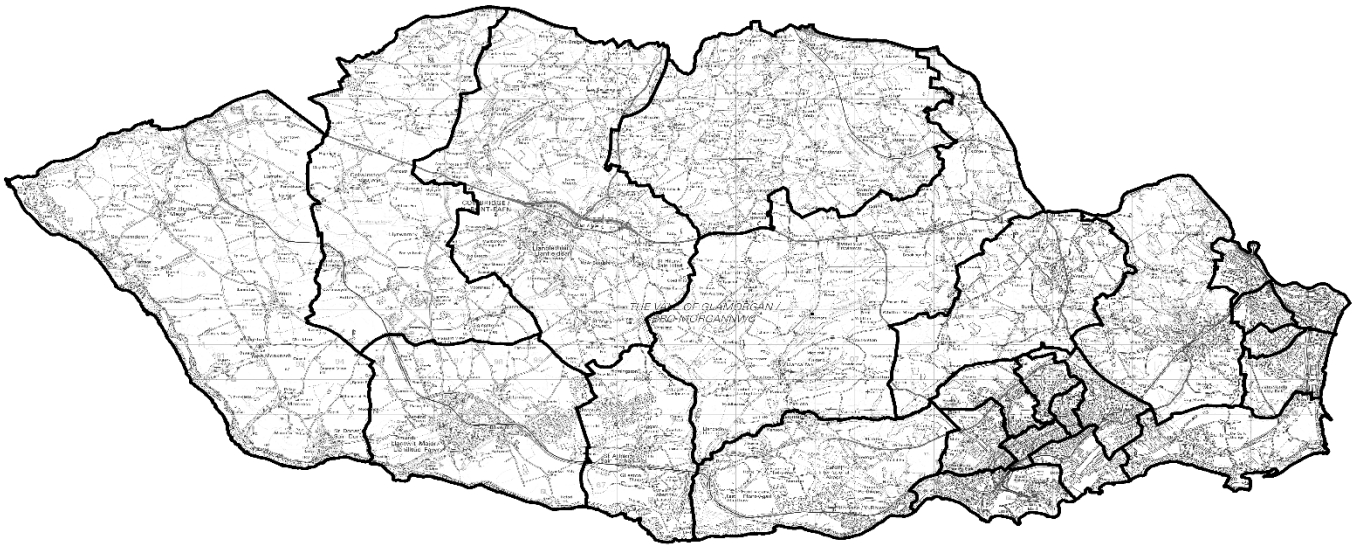

Pwy ydym ni :

Mae Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru yn gorff annibynnol a noddir gan Lywodraeth Cymru.

Fe'i sefydlwyd gan Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, gyda'r prif ddiben o gyhoeddi rhaglen waith sy'n cadw trefniadau etholiadol y 22 prif gyngor dan arolwg.

Mae'r Comisiwn yn gwneud argymhellion arolygon etholiadol y mae'n teimlo eu bod er budd llywodraeth leol effeithiol a chyfleus.

Cynhaliwyd yr arolwg hwn o ganlyniad i Ddatganiad Ysgrifenedig cyn Ysgrifennydd y Cabinet ar gyfer Cyllid a Llywodraeth Leol ar 23 Mehefin 2016, fel rhan o raglen o arolygon Cymru-gyfan ar gyfer etholiadau llywodraeth leol 2022.

© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata [2021] OS [100047875]

Crynodeb o'n hargymhellion:

Mae'r Comisiwn yn argymell Cyngor â 54 o aelodau, cynnydd o faint presennol y Cyngor, sef 47 o aelodau.

Mae'r Comisiwn yn argymell newid i drefniant y wardiau etholiadol a fydd yn cyflawni gwelliant nodedig o ran lefel y cydraddoldeb etholiadol ar draws Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg.

Mae'r Comisiwn yn argymell 24 o wardiau Etholiadol.

Argymhellir bod y dangynrychiolaeth fwyaf 25% uwchlaw'r cyfartaledd sirol arfaethedig o fewn **Plymouth.**

Argymhellir bod yr orgynrychiolaeth fwyaf 25% islaw'r cyfartaledd sirol arfaethedig o fewn **Sain Athan.**

Mae'r Comisiwn yn argymell 19 o wardiau aml-aelod yn y sir yn cynnwys 11 ward etholiadol â dau aelod; pum ward etholiadol â thri aelod; a thair ward etholiadol â phedwar aelod.

Mae'r Comisiwn wedi argymell cadw tair ar ddeg o wardiau etholiadol.

Cam yr Arolwg	Disgrifiad
30 Ebrill 2019	Ysgrifennodd y Comisiwn at Gyngor Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg
08 Mai 2019 – 30 Gorffennaf 2019	Cyfnod Ymgynghori Cychwynnol
13 Chwefror 2020	Cyhoeddi'r Cynigion Drafft
20 Chwefror 2020 – 24 Mawrth 2020 01 Medi 2020 – 20 Hydref 2020	Cyfnod Ymgynghori ar y Cynigion Drafft
05 Chwefror 2021	Cyhoeddi'r Argymhellion Terfynol

© Hawlfraint CFfDLC 2021

Trosolwg o'r Argymhellion Terfynol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg

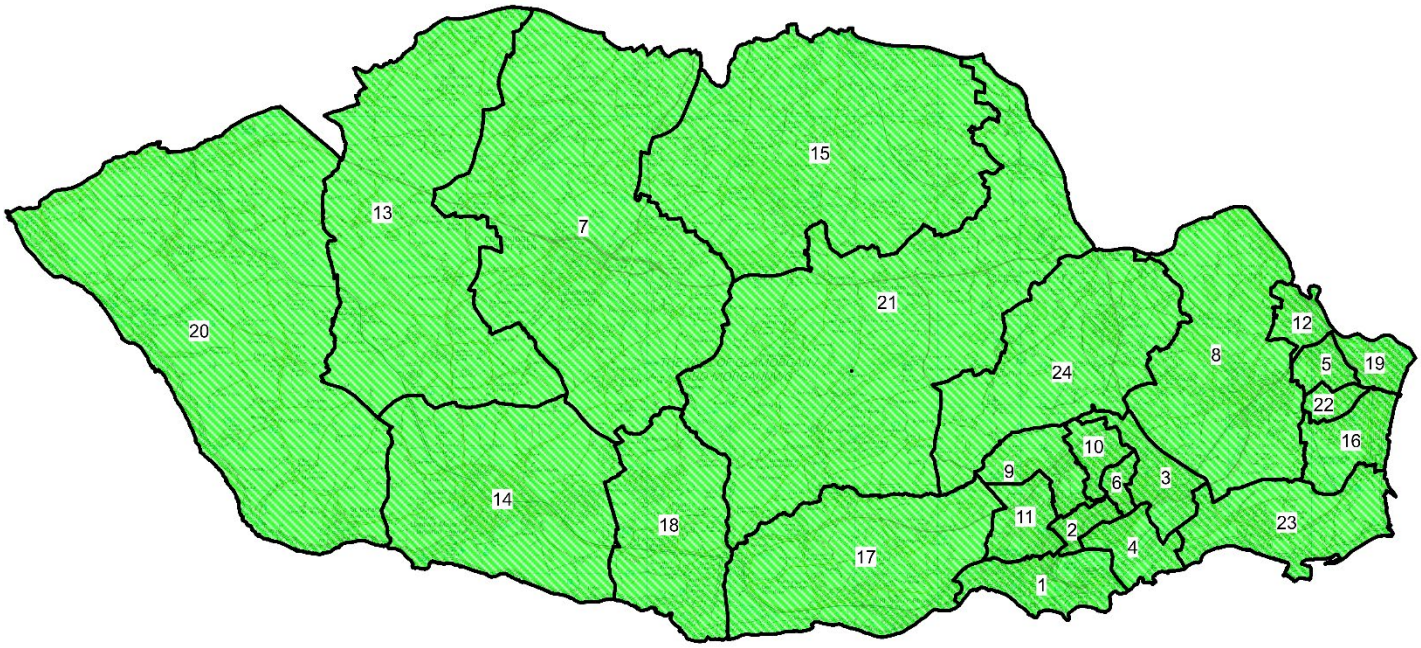

I weld yr adroddiad hwn yn ei gyfanrwydd, yn ogystal â data mapiau'r Argymhellion Terfynol, ewch i: **https://cffdl.llyw.cymru/**

Dilynwch ni ar Trydar @LDBCW

© Hawlfraint CFfDLC 2021

Allwedd :

1.	**Baruc**	**13.**	**Llandŵ**
2.	**Buttrills**	**14.**	**Llaniltud Fawr**
3.	**Cadog**	**15.**	**Llanbedr-y-fro**
4.	**Castleland**	**16.**	**Plymouth**
5.	**Cornerswell**	**17.**	**Y Rhws**
6.	**Court**	**18.**	**Sain Tathan**
7.	**Y Bont-faen**	**19.**	**Saint-y-brid**
8.	**Dinas Powys**	**20.**	**Sain Nicolas a Thresimwn**
9.	**Dyfan**	**21.**	**St. Augustine's**
10.	**Gibbonsdown**	**22.**	**Stanwell**
11.	**Illtyd**	**23.**	**Sili**
12.	**Llandoche**	**24.**	**Gwenfô**

Beth fydd yn digwydd nesaf?

Rydym bellach wedi cwblhau ein harolwg o'r trefniadau etholiadol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg.

Gwaith Llywodraeth Cymru yn awr, os gwêl yn dda, yw gweithredu'r argymhellion hyn naill ai fel y'u cyflwynwyd, neu gydag addasiadau. Gall Llywodraeth Cymru roi cyfarwyddyd i ni gynnal arolwg pellach hefyd.

© Hawlfraint CFfDLC 2021

Ein Hargymhellion Terfynol:

Mae'r tabl yn rhestru'r holl wardiau arfaethedig, ynghyd â nifer y pleidleiswyr ym mhob ward. Mae'r tabl hefyd yn dangos yr amrywiant etholiadol ar gyfer pob ward arfaethedig, sy'n dangos i chi sut rydym wedi cyflawni cydraddoldeb etholiadol. I gloi, mae'r tabl yn cynnwys rhagamcaniad o nifer yr etholwyr yn 2024, er mwyn i chi allu gweld effaith yr argymhellion yn y dyfodol.

ENW WARD	NIFER CYNGHORWYR	NIFER ETHOLWYR 2019	CYMHAREB 2019	% amrywiaeth o'r cyfataledd Sirol	NIFER ETHOLWYR 2024	CYMHAREB 2024	% amrywiaeth o'r cyfataledd Sirol
Baruc	3	5,589	1,863	5%	6,680	2,227	9%
Buttrills	2	4,256	2,128	20%	5,033	2,517	23%
Cadog	4	7,000	1,750	-1%	7,825	1,956	-5%
Castleland	2	3,270	1,635	-8%	4,124	2,062	1%
Cornerswell	2	3,965	1,983	12%	4,409	2,205	8%
Court	2	3,219	1,610	-9%	3,697	1,849	-10%
Y Bont-faen	3	5,047	1,682	-5%	5,757	1,919	-7%
Dinas Powys	4	6,086	1,522	-14%	7,356	1,839	-10%
Dyfan	2	4,031	2,016	14%	4,447	2,224	8%
Gibbonsdown	2	3,693	1,847	4%	4,716	2,358	15%
Illtyd	3	6,117	2,039	15%	6,725	2,242	9%
Llandoche	1	1,490	1,490	-16%	1,681	1,681	-18%
Llandŵ	1	1,649	1,649	-7%	1,615	1,615	-21%
Llaniltud Fawr	4	7,432	1,858	5%	9,179	2,295	12%
Llanbedr-y-fro	1	1,515	1,515	-15%	1,490	1,490	-27%
Plymouth	2	4,450	2,225	25%	4,791	2,396	17%
Y Rhws	3	5,508	1,836	3%	5,879	1,960	-4%
Sain Tathan	2	2,659	1,330	-25%	4,124	2,062	1%
Saint-y-brid	2	3,375	1,688	-5%	3,209	1,605	-22%
Sain Nicolas a Thresimwn	1	1,621	1,621	-9%	1,880	1,880	-8%
St. Augustine's	3	5,104	1,701	-4%	6,066	2,022	-1%

© Hawlfraint CFfDLC 2021

Stanwell	2	3,260	1,630	-8%	3,597	1,799	-12%
Sili	2	3,572	1,786	1%	4,558	2,279	11%
Gwenfô	1	1,957	1,957	10%	1,930	1,930	-6%
CYFANSIMIAU	**54**	**95,865**	**1,775**		**110,768**	**2,051**	

© Hawlfraint CFfDLC 2021